

Előadás az MIESZ-ben

Élelmiszer-gazdaságunk feladatai

A közgazdasági napok rendezvénysorozatának keretében tegnap, hétfőn délután Villányi Miklós, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium államtitkára az ágazat helyzetéről tájékoztatta a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakembereket. A Technika Háza nagyterme nem véletlenül telt meg érdeklődőkkel, hiszen megynék gazdasági életének is meghatározója lehet az élelmiszer-gazdaság fejlődése.

Ahogy közeledik az év vége, illetve a VI. ötéves terv vége, úgy egyre több számadat, értékelés születik eddigi munkánkról. A kedvezőtlen összkép azonban nem mai keletű, a gyökereket messze vezetnek. A mezőgazdasági termelésben az elmúlt évtizedekben a hiánygazdálkodás felszámolása érdekében a mennyiségi növelést szorgalmazták. Történelmileg rövid idő alatt sikerült e célt elérni, de a mostani, megváltozott körülmények között ezek a reflexek már hátráltatják a fejlődést. A világgazdasági válságból ránk érvényes következményeket csak kétszón ismertük el, s így ezeknek a hatásoknak a leküzdése tovább tart. A kényes exportnövelés konzerválta a termékszerkezetet, a kevésbé jövedelmező termékek gyártásával sem tudunk felhagyni. Az intenzív, minőségi fejlődést hátráltatja, hogy a legnékül-

özhetlenebb beruházások is elmaradtak a szűkös erőforrások miatt. Napjaink keserű felismerése, hogy a nagy erőfeszítésekkel megteremtett egyensúly rendkívül törékeny. Így 1979 óta először az életszínvonal megtartásának költségeit nem fedezik a termelés eredményei.

Ebben az általános képben is vannak azonban olyan területek, ahol nem szegénykezhetünk. Minden mezőgazdasági dolgozó 30 embernek termeli meg az élelmiszerét, így az exportunk 5 millió lakosnak az élelmiszerére elegendő. Az egy főre jutó hús-, gabona- és tojástermelésben a világ élvonalába tartozunk. E kedvező vonásokra építhetjük a jövőt, miközben a búza- és kukoricatermelés érdekeltégei elmentmondásait, illetve az állattenyésztés feszültségeit minél előbb mérsékelnünk kell. Az elmúlt hetekben meghirdetett szabályozóvaltozások a mezőgazdaság bevételeit növelik, de a népgazdasági egyensúly megtartása érdekében egyes döntések tovább szigorítják a nagyüzemek munkáját. Így a nagyüzemi sertésenyésztés többletjövödelmének lekötésére fél százalékkal nő a városi és községi hozzájárulás, s a keresetszabályozásban is szigorítják a feltételeket.

Józanul mérlegelve a VII. ötéves terv céljai, teljesíthetők. Így a közvetlen mező-

gazdasági termelésnek évente két százalékkal kell növekednie, s a tervidőszak végére el kell érni a 17,5-18 millió tonnás gabonatermelést. Az árunövények termeléséhez újabb, eddig tömegtakarmány-termő területeket kell felszabadítani. Az élelmiszeripar fejlődési ütemét célszerű az átlagosnál gyorsabban növelni, hogy a termékek feldolgozottsági foka javuljon. A jelenleginél szolidabb, de biztonságos növekedés azonban csak akkor lesz valóság, ha a termelés hatékonyságát érdemben javítani tudjuk.

T. Sz. I.

Korunk kérdései

Demokratizmus és reformfolyamat

Korunk kérdései címmel ismét meghirdette társadalomtudományi előadás-sorozatát a megyei pártbizottság oktatási igazgatósága és a TIT megyei szervezete. Ebben az évben a reformmal és a hozzá kapcsolódó társadalmi problémákkal foglalkoznak az előadók. Elsőként **Bihari Mihály**, az MTA Szociológiai Intézetének igazgatóhelyettese, az ELTE politológiai csoportjának vezetője tartott előadást *Demokratizmus és reformfolyamat* címmel tegnap, hétfőn délután a Somogyi-könyvtár előadótermében.

Előadását egy summázott megállapítással kezdte: *a szocialista társadalom számára legfontosabb történelmi sorskérdés politikai rendszerének demokratikus átalakítása, szocializmus és demokrácia ötvözése. A szocializmus történelmi érettségének fokmérője hatalmi rendszerének demokratizmus. Néhány felemelő történelmi pillanat ellenére eddig még nem sikerült politikai hatalmának demokratizálása, s ez különösen érvényes intézményrendszerére és mindennapi gyakorlatára. A demokráciát célként megfogalmazni könnyebb, mint hétköznapi gyakorlati váltani, a mindennapi csatáiban, konfliktushelyzetekben elfogadtnak és működtetni. De nem lehet lemondani róla vagy totalitásként elfogadni csökevényes formáit. Nincs általában vett demokrácia, minden döntést konkrét helyzetben, konkrét célokért, konkrét intézményi struktúrában születik.*

Akkor beszélhetünk demokráciáról, ha a *társadalom legkülönbözőbb érdekei* — legyenek azok politikai, szociális tartalmúak, etikaiak vagy gazdaságiak — *ki-fejeződhetnek és torzítámentesen csatlakozhatnak a politikai rendszerhez.* Ennek természetesen feltételei vannak. Ilyen többek között az egyének és közösségek politikai szabadságának, illetve a politikai egyenlőségnek a biztosítása. Azaz, hogy a politikai szabadság és politikai egyenlőség az emberi jogok harmonizált rendszerében érvényesüljenek. Minden intézményrendszer csak a másikkal együtt, koherens rendszerben képzelhető el.

Ezen célok érvényesülését a demokrácia eszközei biztosíthatják. Kiemelkedő ezek közül az érdekképviseleti mechanizmus; a politika ellenőrzése és a felelősségvonnás rendszere; a politikai

Új bank

Hétfőn megtartotta alakuló közgyűlést az Építőipari Innovációs Bank Rt. szakosított pénzintézet. A 23 részvényes elfogadta a bank alapszabály-tervezetét, megválasztotta az igazgatóságot, a felügyelőbizottságot, valamint az ügyvezető igazgatót. A bank elnökeül Kádár Józsefet, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium államtitkárát választották.

A kisbank az Építőipari innovációs Alap jogutódja. Elsősorban az építőipar, az építőanyag-ipar és az ezek háttérparába tartozó innovációk teljes folyamatának finanszírozásával foglalkozik. Szakosított pénzügyi tevékenységként intézhet értékpapír-ügyleteket, gépkölcsönzést, meghatározott feladatokra célbetéteket gyűjthet, s ügyfeleinek más komplex pénzügyi szolgáltatásokat nyújthat. (MTI)

Partnerekre vágyva

Nyilván észrevették, hogy feltűnő demokratizálódási folyamat zajlik le a vállalatok életében. A korábban minden vállalati tevékenységbe beleszóló minisztérium felügyelete alól vállalatok százaik kerülnek ki, önkormányzati testületeket alakítanak, s a mindenható minisztérium csak a törvényességi felügyeletet és — jobb kifejezés híján — afféle elvi irányítást láthatja el. Például: a vállalat gazdálkodó-stratégiai döntéseit a vállalati tanács hozza vagy a küldöttközgyűlés; sőt a vállalat vezetőjének személyéről is e testületek döntenek.

A viszonylag hirtelen elhatározott — és újabban a végrehajtás gyorsítását is sürgető — központi intézkedés gyökeresen átfogja a vállalati irányítást, biztató távlatokat jelent a vállalati önállóságot illetően, de felelősséget némi veszéllyel is: nevezetesen a kollektív vállalatirányítás formalizmusának veszélyével.

Példa: az országsszerte híres nagyvállalat ugyancsak országsszerte ismert vezérgazdátja mesélte, hogy a frissen megalakított vállalati tanács egyik tagja — a legkiemelkedőbb tudású szakmunkásgárdának is kulesfigurája — sajnálkozva jelentette be, hogy ismerve a tanács következő ülésének napirendjét, nem vesz részt a tanácsülésen. „Mert olyan beruházáspolitikai kérdésekről, továbbá olyan gyártmányfejlesztési problémákról lesz szó, amelyekhez nem szólhatok hozzá, hallgatni pedig nem akarok, viszont döntésképtelen vagyok. Akkor meg miért ülök ott a tanácsban?” — kérdezte az illető, s a vezérgazdát nem próbálta meggyőzni. Inkább elmondta, régi gondja: vajon jól van-e, hogy nagyhirtelen megválasztjuk a vállalati tanácsokat, tagjainak jó részét a fizikai munkások köréből verbuválva, s nem gondolunk azzal, hogy ezek az emberek — legyenek a saját szakmájukban bármilyen képzettek, s emberileg bármilyen talpraesettek is — végtére mégis csak járattalok a vállalatirányítás dolgaiban. Hallottam ugyanettől más vállalatok — már megválasztott — vezetőitől, s aggályait közös következtetése volt, hogy felő, túlságosan is formálissá sikerednek a vállalati tanácsok vagy a küldöttgyűlések ülései.

Hazánkban az elmúlt időszakban sok ponton megte-remtődtek azok a reformfeltételek, amelyek nyomán megindulhat egy társadalomátalakító, szocializmus-megújító, komplex és átfogó reformfolyamat. Ez nyújthat perspektívát és alternatívát arra, hogy a szocializmus saját keretei között megújulhasson, és helyes válaszokat adjon a felmerülő kérdésekre.

Bihari Mihály előadását követően a részt vevő társadalomtudományi szakemberek, vezető propagandisták, egyetemi oktatók között *élénk eszmecsere bontakozott ki.*

T. L.

A főváros és Pest megye

Hétfőn a főváros és Pest megye vezetői tanácskozást tartottak a Budapesti Pártbizottságon. A megbeszélésen részt vett Grósz Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, Krasznai Lajos, a Pest megyei pártbizottság első titkára, Cravér Róbert, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke és Balogh László, a Pest Megyei Tanács elnöke.

Az ülésen megbeszélést folytattak — az 1974-ben kötött megállapodásuk alapján — az utóbbi öt évben elért eredményekről, és a hetedik ötéves tervidőszak közös fel-

adatairól. Áttekintették a hetedik ötéves tervkoncepció alapján a terület- és településfejlesztés főbb céljait, és az ebből adódó legfontosabb tennivalókat. Megállapodtak abban, hogy a kölcsönös érdekeket figyelembe véve jobban kihasználják a közös munkában rejlő előnyöket. Megerősítették, hogy a további együttműködés alapja a budapesti agglomeráció hosszú távú fejlesztési koncepciója. Szükséges a kerületi és helyi tanácsok együttműködésének kiszélesítése, a párhuzamosságok elkerülése érdekében a tervek összehangolása.

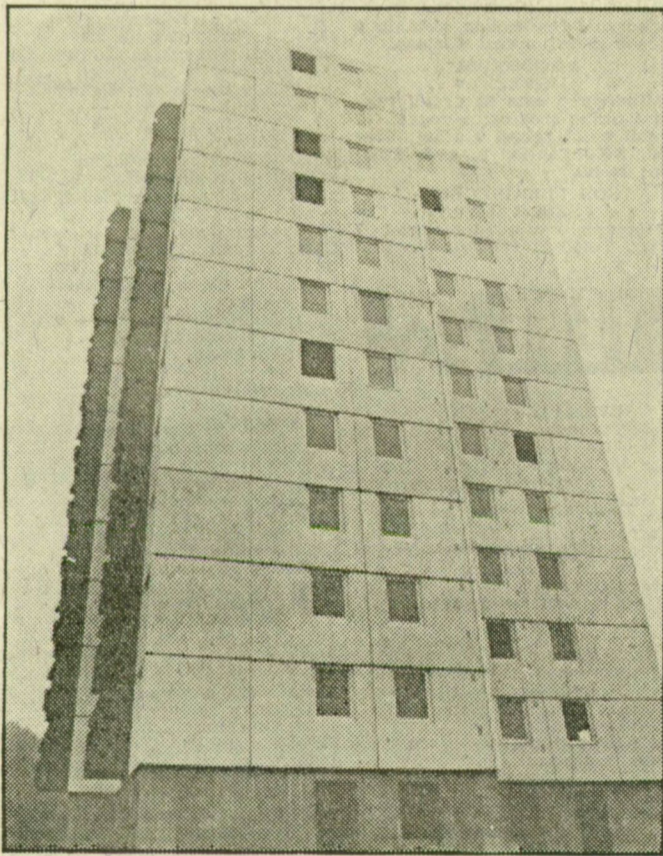
(MTI)

Dégáz-telephely Szentesen

Tegnap, hétfőn délelőtt Szentesen hivatalosan is átadták a Dél-alföldi Gázszolgáltató Vállalat helyi kirendeltségének újonnan épített telephelyét a Klauzál utcában. A beruházás közel 10 millió forintba került. Varga János igazgató avató beszédében egyebek között utalt arra, hogy felszereltségben, önállóságban és szakmai értelemben a szentesi telep most már felzárkózott a vállalat több egységének színvonalához és ez egyben biztosíték arra, hogy a vezetékes gázenergiát felhasználó lakossági és közlelői fogyasztók szolgáltatási, javítási igényeit is messzemenően kielégítsék.

V. Cs.

Nem tévedés, csak...

Sokszor hallott igazság, hogy hegyvidéken ötletesebben lehet építeni. A terepadta lehetőséget kihasználni nem érdem, hanem kötelesség. Ki gondolta volna, hogy a domborzati viszonyokat itt Szegeden is az építézet szolgálatába állíthatjuk?

A Felső Tisza-part és a Keresztöltés utca sarkán a bámészködők meglepetten számolgatják az épülő 10 emeletes panelházak szintjeit.

A sarki, mintha tizenegyre sikeredett volna. A megrendelő, a városi tanács öt ilyen épületet kért a Tisza-parti oldalra. Nem csúás, csak ámitás, de ha onnan nézem, csak 10 emeletet látok, mivel a töltés számít a földszintnek. Ha a lakótelep felől nézem, csak úgy néz majd ki, mintha az első emeleten járnának be a majdani lakók. S mivel a ház alá már nem jutott a töltésből, illetve onnan nézve gödörbe épült

ez a ház, hogy mégse szakadjunk el a realitás „talajtól”, ez a plusz szint képezi az átmenetet a két nézőpont között. Egyébként a lakótelep felőli oldalon, Keresztöltés utcai bejárattal (ha úgy tetszik, alagsori) egy ugyanolyan 10 emeletes már felépült, reméljük nem lesz kisebbrendűségi érzése a nálá nyugább társaival szemben.

Lám a szabályok milyen rugalmasak lehetnek, eddig úgy tudtam, azért nem építenek 10 emeletesnél magasabb épületet Szegeden, mert a szabvány nem engedi. Annak már egész más alapot kötelező építeni — s a drága lakások méregdrágává lennének a többletköltségek miatt.

A házak zöld színű erkélyeiről azonnal a kecskéről és a kaposztáról szóló mondas jutott az eszembe.

T. Sz. I.